

SZIJJ FERENC

Fényleírás / Napfény

BIZTOS TUDAT

Vissza kellett volna mennem apámhoz
a kórterembe, miután beszéltem az orvossal,
elmondani neki, hogy mit mondott: túléli,
meg fog gyógyulni, de azt gondoltam,
holnap úgyis jövök megint, majd akkor
elmondom, legalább lesz egy téma, amiről tudunk
beszélni, nemcsak a „hogy aludtál?“, „rosszul“,
és a hallgatás a nyilvánvaló halálfélelemről,
mert elmondhatta neki is az orvos,
és talán nem olyan tárgyilagosan, mint nekem,
hogy rossz állapotban van a mája, „pedig –
magyarázta nekem apám, amikor egyszer
megszólalt önként – ő nem is ivott annyit,
mint”, és mondott egy nevet, valaki a faluból,
de erre se tudtam mit mondani,
csak gondolhattam, hogy az a valaki
nem esett le részegen a bicikliről.

Hazafelé menet még büszke is voltam magamra,
hogy lám, most az egyszer mindent jól csinálok,
beszélek az orvossal, pénzt adok neki,
és jó hírt viszek majd a betegágyhoz. Másnap
azonban apám már nem volt magánál. Pedig
mennyire más lett volna, ha ő is a gyógyulás
biztos tudatában veszi el végleg az eszméletét,
mint négy évvel korábban anyám.

Amikor beléptem a kórterembe,
először a szomszédasszonyt ismertem fel,
és csak utána, mondhatnám, róla,
amikor, eléggé bizonytalanul, már odamentem
hozzájuk, anyámat. Összetört a protézise,

szája, arca beesett, a haja kócos volt,
úgy feküdt az ablak felőli ágyon,
deréktől lefelé lebénulva. Nehéz volt elhinni,
hogy ő, aki régebben elől is, hátul is vitt
egy-egy gyereket a biciklin, most nem tud
bevenni egy kanyart, vagy nem tud lefékezni,
megállni, ha kell. És hogy hová igyekezett
éppen, annak sem volt semmi értelme,
egyik dombról le, fel a másikra,
hogy neki ott dolga van, pedig ennyi idősen
már mi dolga lehetne? Persze tudtam,
hogy nem lehet változtatni a megszokáson.

Másnap még megkért, hogy simogassam
a lábát, mert mondták neki, hogy az jót tesz,
simogassam csak végig, mindenhol,
fel egészen a combok tövéig,
ne szégyelljem magam, mondta derűsen,
mintha örülne neki, hogy ilyesmire engem
senki más nem biztathat. S hogy a bénulás miatt
majd utókezelésre is szüksége lesz,
felhozzák Pestre. Némileg megnyugodva,
a további törődést az otthon élőkre hagyva
visszautaztam, de alig értem haza,
jött a telefon.

Fényleírás / Napfény

HAJNAL

Várom a hajnalt. Mitől ébredtem meg,
nem tudom, de visszaaludni, ahhoz
egy meleg, állati test kellene mellém
vagy egy lassú gép nagy, olajozott
fogaskerékkel, vagy csak álmodtam,
mi kellene. Most még előtte vagyok a napnak,
tisztább és pontosabb vagyok, mint a tárgyak
a házban, a ház körül, messzebbre pedig
nem gondolok, bár tudom, hogy van,

ahol naponta elszántan tisztogatnak,
és mindent ugyanoda tesznek vissza,
és le van írva az összes emberi tévedés.

Mikor oltottak be a többiekkel –
talán megittattak, lefektettek a fűre,
néztem az eget, de egyszer csak elvakított,
és akkor –

Amíg nem ér el a hasam aljáig, a fülem belsejéig
és hátul a fejemben a tegnapi emlékekig
a szükség, és nem nyúlok semmihez,
és a dolgok neve magától adódik,
és igazi név vagy nem igazi, mindegy,
mert úgyis csak egyféleképpen fordulhat
a történet, addig jó helyen vagyok.

Pedig jobb lett volna, ha egyedül,
a magam erejéből gyarapszom,
mint egy lámpás rádió egy szomorú konyhában,
amely tucatnyi nyelvet és zenét tud behozni
a benne mozgó, fehér pálcikával.

Az első fény, még a sötétség
saját szürkesége rögtön elbuktat majd
a kövér mutatójával, pedig hogyan
menekülök, irányt váltva minden pillanatban,
ez már volt, meg ez is, az összes kalapot
fel kell próbálnom, végül ott állok eggyel,
fegyvertelen vadász vagyok, egészen közlről
néznek a vadak.

Hogy az ő félelmük nyissa ki a szemem,
ha látni akarok, de én nem akartam látni,
se egy arcot először, se egy tágra nyitott száját
az utolsó feladattal, se a combok közét
a végső intelligenciával, hanem mindenkit vakon
eltaszítva csak átkerülni ide.